

2 Iakttagelser och synpunkter avseende 2022 års revision

Allmänt

Under granskningen av 2022 års verksamhet inom kommunstyrelsen, nämnderna, de kommunägda aktiebolagen, stiftelserna, kommunalförbunden och finansiellt samordningsförbund har revisorerna fortlöpande erhållit rapportering från sakkunniga. Iakttagelser har, då så ansetts erforderligt, rapporterats till nämnderna och/eller kommunfullmäktige.

I samband med granskningen av 2022 års bokslut har revisorerna och de sakkunniga rapporterat synpunkter som framkommit under granskningens gång och framfört dessa till berörda nämnds- och styrelsepresidier.

Efter de möten som revisorerna haft med presidierna ställer sig samtliga revisorer bakom de synpunkter som då framförts.

För information om granskningsresultaten av de olika nämnderna, utöver vad som följer nedan, hänvisas till särskilt upprättade och avlämnade årsrapporter samt fördjupade granskningsrapporter för respektive verksamhet.

Inom några områden har revisionen gjort nedanstående iakttagelser vilka revisorerna särskilt vill fästa kommunfullmäktiges uppmärksamhet på.

Intern styrning och kontroll

Återigen vill vi uppmärksamma brister kopplade till upphandling och avtalshantering. En fördjupad granskning visar att kommunstyrelsen, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden samt funktionsstödsnämnden inte har en helt tillräcklig intern kontroll i inköpsverksamheten avseende inköp och ingångna avtal. Vidare har arbetsmarknads- och socialnämndens interna kontroll bedömts som inte helt tillräcklig vid köp av plats på HVB (hem för vård eller boende), då gällande lagstiftning avseende upphandling inte efterlevts.

En fördjupad granskning visar att arbetsmarknads- och socialnämnden, miljönämnden, stadsbyggnadsnämnden samt tekniska nämnden inte helt har säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig för att förebygga, upptäcka och åtgärda otillåten påverkan mot anställda i myndighetsutövningen. Revisorerna vill särskilt fästa uppmärksamheten på att det inom arbetsmarknads- och socialnämnden samt stadsbyggnadsnämnden finns en otydlighet i definitionen av otillåten påverkan, samt i hur otillåten påverkan ska hanteras och rapporteras.

Uppföljning av en fördjupad granskning genomförd 2021 av det systematiska brandskyddsarbetet visar att arbetet med att åtgärda granskningens rekommendationer är påbörjat men ännu inte helt genomfört. Den sammanfattande bedömningen var att kommunstyrelsen, servicenämnden, funktionsstödsnämnden, förskolenämnden och hälsa-, vård- och omsorgsnämnden inte fullt ut säkerställde ett systematiskt brandskyddsarbete utifrån gällande regelverk. Roller och ansvar har nu tydliggjorts men det kvarstår att åtgärda flera rekommendationer.

Utifrån en fördjupad granskning bedöms grundskolenämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden inte ha en tillräcklig styrning, kontroll och uppföljning av användningen av tolktjänster.

Verksamhet

Vad gäller grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har genomförd granskning visat att det verksamhetsmässiga resultatet inte är helt förenligt med kommunfullmäktiges mål för verksamheten. Andelen elever i årskurs 9 som har nått målen i alla ämnen samt uppnått gymnasiebehörighet ligger under riksnittet och har sjunkit sedan föregående läsår. Även det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 är lägre jämfört med tidigare läsår.

Utifrån en fördjupad granskning är bedömningen att gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbete med särskilt stöd endast delvis bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Trots nämndernas insatser kvarstår stora utmaningar för båda nämnderna bland annat avseende skolresultaten inom matematik och svenska som andraspråk. Vad gäller förskolenämnden och grundskolenämnden noterar vi även att problemen med bristande likvärdighet kvarstår.

I genomförd fördjupad granskning av placerade barn och unga på HVB är bedömningen att grundskolenämnden inte helt säkerställer att placerade barn och unga får sin rätt till

utbildning tillgodosedd. Bland annat visade granskningen att grundskolenämnden behöver stärka arbetet med skolpliktsbevakning för barn och unga som är placerade i andra kommuner.

Uppföljning av en fördjupad granskning genomförd 2021 av grundsärskolan visar att grundskolenämnden har initierat ett långsiktigt arbete för utbyggnad av grundsärskolans kapacitet, men att förseningar i utbyggnaden har inneburit att det fortfarande råder platsbrist som innebär att elever får vänta på placering i grundsärskola.

3 Revisionens uppdrag

Vem bestämmer vad revisionen gör?

Revisorernas uppdrag styrs av kommunallagen och aktiebolagen (när det gäller lekmanrevision i kommunala bolag) och god revisionssed i kommunal verksamhet. Revisorernas granskning görs på uppdrag av fullmäktige.

I Kommunallagen (2017:725) 12 kap 1 § anges att revisorerna årligen ska pröva:

- om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- om räkenskaperna är rättvisande, och
- om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Vad gör revisionen?

Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Revisorernas uppdrag är att granska hur nämnderna genomför detta uppdrag.

Revisorerna granskar årligen den verksamhet som styrelsen och nämnderna bedriver. Granskningen omfattar även de enskilda ledamöterna.

Revisorerna ställer frågor som:

- Bidrar nämnden till att fullmäktiges mål uppnås?
- Utförs fullmäktiges uppdrag på det sätt som är beslutat?
- Lever nämnden upp till gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten?
- Bedrivs verksamheten inom de ekonomiska ramar som fullmäktige fastställt?

Hur arbetar revisionen?

Revisorernas arbete präglas av integritet och oberoende. Revisorerna avgör självständigt både vad som ska granskas och hur granskningen ska genomföras.

Revisorerna gör varje år en riskanalys och planering av vad som ska granskas. Granskningarna genomförs av yrkesrevisorer. Revisorerna gör även egna analyser och bedömningar av varje fördjupad granskning. Bedömningen sammanfattas i en skrivelse, missiv, som skickas till berörd nämnd.

Revisorerna träffar nämndernas och styrelsens presidier två gånger per år.

4 Årlig granskning

Den årliga granskningen består av tre delar:

- grundläggande granskning av samtliga nämnder och styrelsen
- fördjupade granskningar
- granskning av delårsrapport och årsredovisning.

Granskningen utgår från en riskanalys och genomförs med den inriktning och omfattning som god revisionssed kräver för att ge en rimlig grund för revisorernas bedömning.

Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen är inriktad på att bedöma måluppfyllelsen samt om nämnden/styrelsen har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och lagstiftning.

Fördjupade granskningar

Fördjupade granskningar genomförs där riskanalysen visar på stora risker och där revisionen bedömer att den grundläggande granskningen inte är tillräcklig. Fördjupade granskningar är avgränsade och inriktade på en viss verksamhet, process eller rutin. Resultatet redovisas i särskilda rapporter.

Delårsrapport och årsredovisning

Malmö stads delårsrapport och årsredovisning granskas och revisorerna bedömer om resultaten är förenliga med de mål fullmäktige beslutat. Yrkesrevisorer granskar om räkenskaperna är rättvisande och upprättade i enlighet med

lag om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från rådet för kommunal redovisning (RKR).

Vidare granskas om varje nämnds räkenskaper är rättvisande och upprättade i enlighet med kommunal bokförings- och redovisningslag och god redovisningssed.

4.1 Bedömning

För revisorernas granskning av verksamhet, ekonomi, intern kontroll samt räkenskaper används följande bedömningar och bedömningskriterier:

Ändamålsenlig verksamhet	Nämnden har en styrning och uppföljning mot mål och resultat. Nämndens verksamhet lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.
Tillfredsställande ekonomi	Nämndens verksamhet har bedrivits inom de av kommunfullmäktige beslutade ekonomiska ramarna. Nämnden följer upp ekonomin i enlighet med beslutade anvisningar.
Rättvisande räkenskaper	Nämndens bokslut är rättvisande och upprättat i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.
Tillräcklig intern kontroll	Den interna kontrollen förebygger, upptäcker och åtgärdar. Arbetet med den interna kontrollen är strukturerat samt integrerat i organisation, system och det löpande arbetet. Nämnden genomför i enlighet med reglementet för intern kontroll kontroller för att säkerställa att verksamheten är ändamålsenlig och effektiv, att information om verksamhet och ekonomi är tillförlitlig samt att lagar, förordningar och styrdokument följs.

Områdena verksamhet, ekonomi och intern kontroll bedöms enligt följande bedömningsskala:

Ändamålsenlig/tillfredsställande/tillräcklig:

Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser som behöver åtgärdas.

Inte helt ändamålsenlig/tillfredsställande/tillräcklig:

Bedömningskriterierna bedöms inte vara helt uppfyllda. Det finns brister som behöver åtgärdas.

Inte ändamålsenlig/tillfredsställande/tillräcklig:

Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas.

Räkenskaperna bedöms som i allt väsentligt rättvisande eller inte rättvisande. Efter bokslutsgranskningen har årsrapporter upprättats för respektive nämnd och styrelse. Dessa innehåller en redovisning av samtliga granskningsinsatser som berört nämnden/styrelsen under verksamhetsåret.

När revisorerna gjort klar granskningen för året sammanfattas resultatet i en revisionsberättelse. Den används som underlag för fullmäktiges årliga prövning av om styrelsen och nämnderna ska beviljas ansvarsfrihet.

5 Sammanfattning av årets granskningsinsatser

5.1 Kommunstyrelsen

Den samlade bedömningen, utifrån den årliga granskningen, är att kommunstyrelsens interna kontroll har varit tillräcklig samt att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

5.1.1 Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att kommunstyrelsens interna kontroll har varit tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på att kommunstyrelsen under året har följt reglementet för intern kontroll. Kommunstyrelsen har beslutat om en intern kontrollplan som har följts upp under året. Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens arbete med intern kontroll i övrigt. Några mindre avvikelser avseende 2022 som behöver åtgärdas framgår nedan.

I genomförd fördjupad granskning av inköp och avtal bedöms kommunstyrelsen inte ha en helt tillräcklig kontroll i inköpsverksamheten. Avvikelserna i

granskningen berör avgränsade verksamheter och får därför inte genomslag på helhetsbedömningen.

5.1.2 Verksamhet

Den samlade bedömningen är att kommunstyrelsen har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt, men undantag för uppsikt över delägda bolag och kommunalförbund där verksamheten bedöms ha bedrivits på ett inte helt ändamålsenligt sätt.

Bedömningen grundar sig på att genomförd granskning av uppsikt över delägda bolag och kommunalförbund visar att kommunstyrelsen bedrivit ett arbete med uppsikt men att det finns avvikelser i detta arbete. Kommunstyrelsen har i yttrande över granskningen redogjort för flera åtgärder. De vidtagna och planerade åtgärder bedöms vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i kommunstyrelsen verksamhet i övrigt.

Genomförd granskning av målstyrning bedöms i en separat granskningsrapport.

5.1.3 Ekonomi

Den samlade bedömningen är att kommunstyrelsen har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Bedömningen grundar sig på att på att kommunstyrelsen har följt Malmö stads riktlinjer vad gäller att bedriva verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramar och vidta korrigerande åtgärder vid behov. Kommunstyrelsen har även följt upp ekonomin.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i styrelsens förvaltning av ekonomin i övrigt.

5.1.4 Räkenskaper

Bedömningen är att kommunstyrelsens räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Bedömningen grundar sig på genomförd granskning av kommunstyrelsens balans- och resultaträkning utifrån kommunal bokförings- och redovisningslag samt god redovisningssed.

5.1.5 Granskning av Malmö stads årsredovisning

Malmö stads årsredovisning 2022 har granskats och bedöms i allt väsentligt vara upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från rådet för kommunal redovisning (RKR). I granskningen har bland annat följande iakttagelser och bedömningar gjorts.

Förvaltningsberättelsen har granskats och bedöms i allt väsentligt innehålla de upplysningar som ska lämnas enligt lag och rekommendationer.

Förvaltningsberättelsen bedöms innehålla en utvärdering av om målen och riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts.

Kommunstyrelsen har följt upp kommunfullmäktiges mål inom respektive målområde, utvärderat och rapporterat att fem mål uppnåtts, fem mål delvis uppnåtts samt att tre mål huvudsakligen uppnåtts. Resultatet i årsredovisningen bedöms således inte fullt ut vara förenligt med fullmäktiges verksamhetsmål. Kommunstyrelsen rekommenderas vara tydlig och transparent med vilka kriterier och bedömningsgrunder som används för bedömning av måluppfyllelse för respektive kommunfullmäktigemål.

Förvaltningsberättelsen bedöms innehålla en utvärdering av om kommunfullmäktiges finansiella mål har uppnåtts och följts. Resultatet i årsredovisningen bedöms vara förenligt med kommunfullmäktiges finansiella mål 2022.

Malmö stads balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv har granskats och bedöms uppfylla kraven enligt kommunallagen och lag om kommunal bokföring och redovisning.

Malmö stads drift- och investeringsredovisning har granskats och bedöms i allt väsentligt vara utformad och innehålla de upplysningar som krävs enligt god redovisningssed och rekommendation från RKR.

Malmö stads resultat- och balansräkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande. Årsredovisningens balans- och resultaträkning för 2022 har stämts av mot Malmö stads redovisning utan avvikelser. Noter har stämts av inom årsredovisningen.

Noterbart är att förvaltningsberättelsen ökat ytterligare i storlek och att Malmö stads årsredovisning 2022 omfattar 145 sidor. För att göra årsredovisningen mer lättläst och lättillgänglig bör målsättningen vara en mindre omfattande förvaltningsberättelse.

5.2 Valnämnden

Den samlade bedömningen, utifrån den årliga granskningen, är att valnämndens interna kontroll har varit tillräcklig samt att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

5.2.1 Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att valnämndens interna kontroll har varit tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på att valnämnden under året har följt reglementet för intern kontroll. Nämnden har beslutat om en intern kontrollplan som har följts upp under året och rapporterats till kommunstyrelsen.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens arbete med intern kontroll i övrigt.

I genomförd särskild granskning av arvoden och ersättningar till tjänstgörande personal vid allmänna val 2022 bedöms valnämnden ha haft en i huvudsak tillräcklig intern kontroll vid utbetalning av arvoden och ersättningar i samband med de allmänna valen 2022.

5.2.2 Verksamhet

Den samlade bedömningen är att valnämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Bedömningen grundar sig på att genomförd granskning inte har visat på annat än att det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål, riktlinjer och beslut och att verksamheten har bedrivits enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens verksamhet i övrigt.

5.2.3 Ekonomi

Den samlade bedömningen är att valnämnden har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Bedömningen grundar sig på att på att nämnden har följt Malmö stads riktlinjer vad gäller att bedriva verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna

och vidta korrigerande åtgärder vid behov. Nämnden har även följt upp ekonomin och rapporterat till kommunstyrelsen.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens förvaltning av ekonomin i övrigt.

5.2.4 Räkenskaper

Bedömningen är att valnämndens räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Bedömningen grundar sig på genomförd granskning av nämndens balans- och resultaträkning utifrån kommunal bokförings- och redovisningslag samt god redovisningssed.

5.3 Överförmyndarnämnden

Den samlade bedömningen, utifrån den årliga granskningen, är att överförmyndarnämndens interna kontroll har varit tillräcklig, att verksamheten har bedrivits på ett inte helt ändamålsenligt sätt samt att verksamheten har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

5.3.1 Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att överförmyndarnämndens interna kontroll har varit tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på att överförmyndarnämnden under året har följt reglementet för intern kontroll. Nämnden har beslutat om en intern kontrollplan som har följts upp under året och rapporterats till kommunstyrelsen.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens arbete med intern kontroll i övrigt.

I samband med nämndens uppföljande yttrande sedan revisionens fördjupade granskning av intern kontroll 2021 redovisas att de åtgärder som nämnden planerade i samband med det första yttrandet är genomförda.

5.3.2 Verksamhet

Den samlade bedömningen är att överförmyndarnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett helt ändamålsenligt sätt.

Bedömningen grundar sig på att det finns brister gällande handläggningstid för granskning av ställföreträdarens årsräkningar. Nämnden har vidtagit åtgärder och under hösten har granskningstakten ökat, vid årsskiftet 22/23 hade 98 procent av årsräkningarna granskats. Det finns även brister som rör handläggningstider vid anmälan/ansökan och byte av ställföreträdare. Under året har Länsstyrelsen riktat allvarlig kritik till nämnden utifrån deras tillsyn av verksamheten.

5.3.3 Ekonomi

Den samlade bedömningen är att överförmyndarnämnden har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Bedömningen grundar sig på att nämnden har följt Malmö stads riktlinjer vad gäller att bedriva verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna. Nämnden har följt upp ekonomin och rapporterat till kommunstyrelsen.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens förvaltning av ekonomin i övrigt.

5.3.4 Räkenskaper

Bedömningen är att nämndens räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Bedömningen grundar sig på genomförd granskning av nämndens balans- och resultaträkning utifrån kommunal bokförings- och redovisningslag samt god redovisningssed.

5.4 Tekniska nämnden

Den samlade bedömningen, utifrån den årliga granskningen, är att tekniska nämndens interna kontroll har varit tillräcklig samt att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

5.4.1 Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att tekniska nämndens interna kontroll har varit tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på att tekniska nämnden under året har följt reglementet för intern kontroll. Nämnden har beslutat om en intern kontrollplan som har följts upp under året och rapporterats till kommunstyrelsen.

Några avvikelser avseende 2022 som behöver åtgärdas framgår nedan. De brister som har konstaterats bedöms inte vara så allvarliga att de ändrar den samlade bedömningen av den interna kontrollen.

I fördjupad granskning benämnd Intern kontroll 2022 bedöms tekniska nämnden inte ha en helt tillräcklig styrning av arbetet med intern kontroll. Revisionskriterierna är delvis uppfyllda, men det finns några brister som behöver åtgärdas.

I fördjupad granskning benämnd Otillåten påverkan vid myndighetsutövning bedöms tekniska nämnden inte helt ha säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig för att förebygga, upptäcka och åtgärda otillåten påverkan mot anställda i myndighetsutövningen.

I särskild granskning av hyror för bostäder samt övriga hyror och arrenden är bedömningen att det inte finns tillräckliga rutiner och interna kontroller för att säkerställa att rätt belopp faktureras i enlighet med aktuella avtal. Det har dock inte noterats några väsentliga avvikelser mot avtal i stickprov på fakturor.

I särskild granskning av förtroendekänsliga utgifter är den samlade bedömningen är att tekniska nämnden inte helt säkerställer en tillräcklig intern kontroll avseende förtroendekänsliga utgifter.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens arbete med intern kontroll i övrigt.

5.4.2 Verksamhet

Den samlade bedömningen är att tekniska nämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Bedömningen grundar sig på att genomförd granskning inte har visat på annat än att det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål, riktlinjer och beslut och att verksamheten har bedrivits enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera. Två negativa avvikelser från grunduppdraget finns dock:

- antal arbetstillfällen inom verksamheter som möjliggörs genom överlåtelse- eller upplåtelseavtal (på kommunal mark) beslutade av tekniska nämnden.
- antal bostäder som möjliggörs genom överlåtelse- eller upplåtelseavtal (på kommunal mark) beslutade av tekniska nämnden.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens verksamhet i övrigt.

5.4.3 Ekonomi

Den samlade bedömningen är att tekniska nämnden har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Bedömningen grundar sig på att på att nämnden har följt Malmö stads riktlinjer vad gäller att bedriva verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna och vidta korrigerande åtgärder vid behov. Nämnden har även följt upp ekonomin och rapporterat till kommunstyrelsen.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens förvaltning av ekonomin i övrigt.

5.4.4 Räakenskaper

Bedömningen är att nämndens räakenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Bedömningen grundar sig på genomförd granskning av nämndens balans- och resultaträkning utifrån kommunal bokförings- och redovisningslag samt god redovisningssed.

5.5 Stadsbyggnadsnämnden

Den samlade bedömningen, utifrån den årliga granskningen, är att stadsbyggnadsnämndens interna kontroll har varit tillräcklig samt att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt. Från ekonomisk synpunkt bedöms verksamheten ha bedrivits på ett inte helt tillfredsställande sätt. Räakenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

5.5.1 Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att stadsbyggnadsnämndens interna kontroll har varit tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på att stadsbyggnadsnämnden under året har följt reglementet för intern kontroll. Nämnden har beslutat om en intern kontrollplan som har följts upp under året och rapporterats till kommunstyrelsen.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens arbete med intern kontroll i övrigt. Några mindre avvikelser framgår nedan.

I genomförd fördjupad granskning av ”Otillåten påverkan vid myndighetsutövning” bedöms stadsbyggnadsnämnden inte helt ha säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig för att förebygga, upptäcka och åtgärda otillåten påverkan mot anställda i myndighetsutövningen. I den fördjupade granskningen ”Intern kontroll 2022” bedöms stadsbyggnadsnämnden inte ha en helt tillräcklig styrning av arbetet med intern kontroll. Avvikelserna i de två fördjupade granskningarna berör ett avgränsat område respektive mindre brister och får därför inte genomslag på helhetsbedömningen.

5.5.2 Verksamhet

Den samlade bedömningen är att stadsbyggnadsnämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Bedömningen grundar sig på att genomförd granskning inte har visat på annat än att det verksamhetsmässiga resultatet i allt väsentligt är förenligt med kommunfullmäktiges mål, riktlinjer och beslut, och att verksamheten har bedrivits enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens verksamhet i övrigt.

5.5.3 Ekonomi

Den samlade bedömningen är att stadsbyggnadsnämnden har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt inte helt tillfredsställande sätt, med anledning av ett rapporterat underskott om -1 554 tkr jämfört med budget. Nämnden har i årsanalysen förklarat orsakerna till underskottet och redovisat vidtagna åtgärder.

Bedömningen grundar sig på att nämnden inte helt har följt Malmö stads riktlinjer vad gäller att bedriva verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramar och vidta korrigerande åtgärder vid behov. Nämnden har dock följt upp ekonomin och rapporterat till kommunstyrelsen.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens förvaltning av ekonomin i övrigt.

5.5.4 Räkenskaper

Bedömningen är att nämndens räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Bedömningen grundar sig på genomförd granskning av nämndens balans- och resultaträkning utifrån kommunal bokförings- och redovisningslag samt god redovisningssed.

5.6 Miljönämnden

Den samlade bedömningen, utifrån den årliga granskningen, är att miljönämndens interna kontroll har varit tillräcklig samt att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

5.6.1 Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att miljönämndens interna kontroll har varit tillräcklig, med undantag för avvikelser som framkommit i fördjupade granskningar.

Bedömningen grundar sig på att nämnden i huvudsak har följt Malmö stads reglemente för intern kontroll. Nämnden har beslutat om intern kontrollplan utifrån en dokumenterad riskanalys. Uppföljningen av internkontrollen har rapporterats till nämnden i samband med delårsrapport och årsanalys. Samtliga direktåtgärder utom två har genomförts men ska redovisas inom ramen för intern kontrollplan 2023. Samtliga av nämndens egna internkontrollgranskningar har genomförts.

Dock visar fördjupade granskningar under året att nämnden har vissa avvikelser i arbetet med intern kontroll. Avvikelserna behöver åtgärdas men bedöms inte vara så allvarliga att de påverkar helhetsbedömningen av nämndens ansvar för intern kontroll.

I genomförd fördjupade granskning bedöms nämnden inte ha en helt tillräcklig styrning av arbetet med intern kontroll. Resultatet av granskningen visar bland annat att nämnden behöver fastställa en rutin för att undvika risk för jäv i internkontrollgranskningar samt tydliggöra i uppföljningsrapporterna hur risk för jäv i granskningarna har hanterats. Vidare behöver nämnden bland annat fastställa en rutin för återrapportering av beslutade och återstående förbättringsåtgärder till nämnden.

Det har även under året genomförts en fördjupad granskning med bedömningen att miljönämnden inte helt har säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig för att förebygga, upptäcka och åtgärda otillåten påverkan mot anställda i myndighetsutövningen. Nämnden behöver säkerställa att det finns

kommunfullmäktiges mål, riktlinjer och beslut och att verksamheten har bedrivits enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera.

Nämnden bidrar till måluppfyllelsen för sex kommunfullmäktigemål. Nämnden har valt elva indikatorer för att mäta måluppfyllelsen. Nämnden bedömer sig uppfylla samtliga sex kommunfullmäktigemål och uppnå samtliga indikatorer.

Uppföljningen av föregående års fördjupade granskningar visar att nämnden har vidtagit åtgärder som stämmer överens med revisionens slutsatser och rekommendationer. Dock är i vissa fall alla rekommendationer ännu inte helt åtgärdade.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens verksamhet i övrigt.

5.8.3 Ekonomi

Den samlade bedömningen är att servicenämnden har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Bedömningen grundar sig på att nämnden har följt Malmö stads riktlinjer vad gäller att bedriva verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna och vidta korrigerande åtgärder vid behov. Nämnden har följt upp ekonomin och rapporterat till kommunstyrelsen. Tillförlitligheten i de ekonomiska prognoserna har varit tillfredsställande.

Totalt redovisar nämnden ett överskott med 72,1 mnkr i förhållande till sin budgetram. Dock redovisas ett underskott med -19,2 mnkr för verksamhetsområdet Skolrestauranger, vilket i huvudsak beror på ökade livsmedelskostnader.

För ramen rivning och sanering, som är befriad från resultatansvar, redovisas ett underskott med 1,4 mnkr jämfört med budget.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens förvaltning av ekonomin i övrigt.

5.8.4 Räkenskaper

Bedömningen är att servicenämndens räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Bedömningen grundar sig på genomförd granskning av nämndens balans- och resultaträkning utifrån kommunal bokförings- och redovisningslag samt god redovisningssed.

5.9 Fritidsnämnden

Den samlade bedömningen, utifrån den årliga granskningen, är att fritidsnämndens interna kontroll har varit tillräcklig samt att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Räken-skaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

5.9.1 Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att fritidsnämndens interna kontroll har varit tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på att fritidsnämnden under året har följt reglemen-tet för intern kontroll. Nämnden har beslutat om en intern kontrollplan som har följts upp under året och rapporterats till kommunstyrelsen.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsent-liga brister i nämndens arbete med intern kontroll i övrigt. En avvikelse är dock att nämnden inte fått återrapportering av genomförda förbättringsåtgärder inom arbetet med intern kontroll.

5.9.2 Verksamhet

Den samlade bedömningen är att fritidsnämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Bedömningen grundar sig på att genomförd granskning inte har visat på annat än att det verksamhetsmässiga resultatet i allt väsentligt är förenligt med kom-munfullmäktiges mål, riktlinjer och beslut och att verksamheten har bedrivits enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsent-liga brister i nämndens verksamhet i övrigt.

I genomförd fördjupad av ”Likvärdighet och delaktighet – kultur och fritid för barn och unga” bedöms nämnden i stora delar säkerställa likvärdighet och del-aktighet i sina verksamheter för barn och unga.

5.9.3 Ekonomi

Den samlade bedömningen är att fritidsnämnden har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Bedömningen grundar sig på att nämnden har följt Malmö stads riktlinjer vad gäller att bedriva verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna och vidta korrigerande åtgärder vid behov. Nämnden har även följt upp ekonomin och rapporterat till kommunstyrelsen.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens förvaltning av ekonomin i övrigt.

5.9.4 Räkenskaper

Bedömningen är att nämndens räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Bedömningen grundar sig på genomförd granskning av nämndens balans- och resultaträkning utifrån kommunal bokförings- och redovisningslag samt god redovisningssed.

5.10 Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

Den samlade bedömningen, utifrån den årliga granskningen, är att hälsa-, vård- och omsorgsnämndens interna kontroll har varit tillräcklig samt att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

5.10.1 Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att hälsa-, vård- och omsorgsnämndens interna kontroll har varit tillräcklig. Detta med undantag för inköpsverksamheten där den interna kontrollen inte är helt tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på att nämnden har följt Malmö stads reglemente för intern kontroll. Det vill säga bland annat att nämnden har beslutat om intern kontrollplan, utifrån dokumenterad riskanalys, som följts upp under året och rapporterats till kommunstyrelsen.

Fördjupad granskning har visat att nämnden inte har en helt tillräcklig intern kontroll i inköpsverksamheten avseende inköp och ingångna avtal. Nämnden behöver bland annat säkerställa att direktupphandlingar genomförs i enlighet med gällande lagar och regelverk. Avvikelse behöver åtgärdas men bedöms

inte vara så allvarliga att de påverkar helhetsbedömningen av nämndens interna kontroll.

Även särskild granskning av rutiner avseende hyror och arrenden visar på vissa avvikelser som behöver åtgärdas.

Uppföljningen av föregående års fördjupade granskningar visar att nämnden har vidtagit åtgärder som stämmer överens med revisionens slutsatser och rekommendationer. Dock är i vissa fall alla rekommendationer ännu inte helt åtgärdade.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens arbete med intern kontroll i övrigt.

5.10.2 Verksamhet

Den samlade bedömningen är att hälsa-, vård och omsorgsnämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Bedömningen grundar sig på att det i genomförd granskning inte har visat på annat än att det verksamhetsmässiga resultatet i allt väsentligt är förenligt med kommunfullmäktiges mål, riktlinjer och beslut och att verksamheten har bedrivits enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera.

Nämnden bidrar till måluppfyllelsen för fyra kommunfullmäktigemål. Nämnden har valt tio indikatorer för att mäta måluppfyllelsen. Nämnden bedömer att ett kommunfullmäktigemål inte uppfylls och att tre uppfylls delvis.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens verksamhet i övrigt. Några mindre avvikelser avseende 2022 som behöver åtgärdas men som inte bedöms vara så allvarliga att de påverkar helhetsbedömningen framgår nedan.

I genomförd fördjupad granskning av handläggning av hemtjänstären den bedöms nämnden i huvudsak ha ett ändamålsenligt arbete med handläggning av hemtjänstären. Dock behöver nämnden säkerställa att det pågående utvecklingsarbetet gällande samverkan mellan stadens sociala nämnder får avsedd effekt. Vidare även säkerställa att uppföljning av förekomst av genomförandeplan sker. Nämnden behöver också tillse att aggregerad systematisk uppföljning av verksamhetens kvalitet sker och rapporteras till nämnden.

5.10.3 Ekonomi

Den samlade bedömningen är att hälsa-, vård- och omsorgsnämnden har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Bedömningen grundar sig på att nämnden har följt Malmö stads riktlinjer vad gäller att bedriva verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna och vidta korrigerande åtgärder vid behov. Nämnden har även följt upp ekonomin och rapporterat till kommunstyrelsen. Tillförlitligheten i de ekonomiska prognoserna har varit tillfredsställande.

Totalt redovisar nämnden ett överskott med 4,5 mnkr i förhållande till sin budgetram. Dock redovisas underskott med -73 mnkr inom verksamhetsområdet Ordinärt boende inklusive korttid. Underskottet beror bland annat på svårigheter att anpassa bemanningen inom hemtjänsten, kohortberedskap och minskad beläggning inom korttidsverksamheten bland annat med anledning av att behovet av korttidsplatser har minskat eftersom Region Skåne har ställt in planerade operationer.

Nämnden har förbrukat cirka 31,1 mnkr av sin investeringsram på 37 mnkr.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens förvaltning av ekonomin i övrigt.

5.10.4 Räkenskaper

Bedömningen är att nämndens räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Bedömningen grundar sig på genomförd granskning av nämndens balans- och resultaträkning utifrån kommunal bokförings- och redovisningslag samt god redovisningssed.

5.11 Funktionsstödsnämnden

Den samlade bedömningen, utifrån den årliga granskningen, är att funktionsstödsnämndens interna kontroll har varit tillräcklig, att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt samt från ekonomisk synpunkt inte helt tillfredsställande sätt. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

5.11.1 Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att funktionsstödsnämndens interna kontroll har varit tillräcklig, med undantag för brister som noterats i fördjupad granskning av inköp och avtal där nämndens bedöms inte ha en helt tillräcklig kontroll i

inköpsverksamheten avseende inköp och ingångna avtal. Se avsnitt 5 för en längre sammanfattning av de fördjupade granskningarna.

Nämnden har följt reglementet för intern kontroll. Planen för intern kontroll har följts upp av nämnden och åtgärder har vidtagits, eller planeras att vidtas, utifrån resultatet av kontrollerna. Riskanalysen har inte varit uppe som ett beslutsunderlag i nämnden.

5.11.2 Verksamhet

Den samlade bedömningen är att funktionsstödsnämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Brister har dock noterats i fördjupad granskning av effekter av avtalet om ansvarsfördelning och utveckling avseende hälso- och sjukvården i Skåne. Bedömningen grundar sig på att funktionsstödsnämnden inte helt uppnår mål och syften i avtalet samt att nämnden i vissa delar inte efterlever avtalet.

Vad gäller efterlevnad av de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten har vissa avvikelser noterats, exempelvis i externa myndigheters tillsyn av nämnden samt att antalet ej verkställda beslut enligt 9 § LSS har ökat jämfört med föregående år. Genomförd grundläggande granskning har i övrigt inte visat på annat än att nämnden har bedrivit verksamheten i enlighet med de styrdokument som gäller för verksamheten.

Nämnden bidrar till måluppfyllelsen för fem kommunfullmäktige mål. Nämndens bedömning är att ett av målen är uppnådda och fyra är delvis uppnådda.

5.11.3 Ekonomi

Den samlade bedömningen är att funktionsstödsnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt helt tillfredsställande sätt.

Bedömningen grundar sig på att nämnden inte har bedrivit sin verksamhet inom de tilldelade ekonomiska ramarna, i enlighet med den budget som beslutades av kommunfullmäktige för 2022. Vidare visar granskningen att nämnden inte har haft en helt tillräcklig prognossäkerhet under året.

Nämnden har under året följt upp ekonomin och blivit tilldelad ett tillfälligt utökad kommunbidrag om 85 mnkr. Årets resultat visar på en negativ budgetavvikelse om 44 mnkr, varav nämnden är resultatbefriad för 20 mnkr.

5.11.4 Räkenskaper

Bedömningen är att nämndens räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Bedömningen grundar sig på genomförd granskning av nämndens balans- och resultaträkning utifrån kommunal bokförings- och redovisningslag samt god redovisningssed.

5.12 Arbetsmarknads- och socialnämnden

Den samlade bedömningen, utifrån den årliga granskningen, är att arbetsmarknads- och socialnämndens interna kontroll har varit tillräcklig samt att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

5.12.1 Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att arbetsmarknads- och socialnämndens interna kontroll har varit tillräcklig, med undantag för brister som framkommit i fördjupad granskning av placerade barn och unga på HVB, fördjupad granskning av otillåten påverkan vid myndighetsutövning samt i fördjupad granskning av användning av tolkar. Se avsnitt 5 för en längre sammanfattning av de fördjupade granskningarna.

I genomförd fördjupad granskning av placerade barn och unga på HVB bedöms att arbetsmarknads- och socialnämnden inte har en helt tillräcklig intern kontroll avseende köp av extern HVB-plats. Bedömningen grundar sig på att det finns brister avseende upphandling och följsamhet till interna rutiner vid köp av plats på externt HVB.

I genomförd fördjupad granskning av otillåten påverkan vid myndighetsutövning bedöms arbetsmarknads- och socialnämnden inte helt ha säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig för att förebygga, upptäcka och åtgärda otillåten påverkan mot anställda i myndighetsutövningen.

Bedömningen i fördjupad granskning av användning av tolkar är att arbetsmarknads- och socialnämnden inte har en tillräcklig styrning, kontroll och uppföljning avseende användningen av tolktjänster inom förvaltningen. Vidare är bedömningen att det inte i tillräcklig utsträckning sker en systematisk uppföljning, återrapportering och analys av tolkkostnaderna.

Genomförd grundläggande granskning visar att arbetsmarknads- och socialnämnden har följt reglementet för intern kontroll. Nämnden har beslutat om en intern kontrollplan som har följts upp under året och rapporterats till kommunstyrelsen. Nämnden har genomfört kontroller för att säkerställa att

verksamheten är ändamålsenlig och effektiv, att information om verksamhet och ekonomi är tillförlitlig samt att lagar, förordningar och styrdokument följs.

5.12.2 Verksamhet

Den samlade bedömningen är att arbetsmarknads- och socialnämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt, men undantag för brister som har noterats i fördjupad granskning av placerade barn och unga på HVB, andel barnavårdsutredningar som översteg den lagstadgade utredningstiden samt antal ej verkställda beslut enligt 4 kap 1 § SoL.

I fördjupad granskning av placerade barn och unga på HVB var den sammanvägda bedömningen att arbetsmarknads- och socialnämnden inte helt säkerställer att placerade barn och unga får sin rätt till utbildning tillgodosedd. Vidare är bedömningen att det inte finns en tillräcklig samverkan mellan arbetsmarknads- och socialnämnden och grundskolenämnden, vilket kan leda till att barn och unga som är eller har varit placerade på HVB i en annan kommun inte alltid får en skolplacering skyndsamt.

Bedömningen grundar sig vidare på att andel barnavårdsutredningar enligt 11 kap 1 § SoL som inleddes under perioden januari till juni 2022 och som översteg den lagstadgade utredningstiden i genomsnitt var 36 procent. Nämnden har under året följt upp handläggningstider för barnavårdsutredningar inom ramen för intern kontroll, samt vidtagit åtgärder för att minska dem.

Vidare grundar sig bedömningen på att antal gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL som inte har verkställts inom tre månader sammantaget varit fler vid varje kvartalsrapportering under 2022 jämfört med under 2021.

Nämnden bidrar till måluppfyllelsen för elva kommunfullmäktige mål. Nämndens bedömning är att sju av målen är uppnådda och fyra är delvis uppnådda.

5.12.3 Ekonomi

Den samlade bedömningen är att arbetsmarknads- och socialnämnden har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, med undantag för att nämnden överskridit sin investeringsram med drygt 2,5 mnkr utan att ha ansökt om ytterligare utökad investeringsram hos kommunfullmäktige.

Bedömningen grundar sig på att nämnden har följt Malmö stads riktlinjer vad gäller att bedriva verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna, med undantag för investeringsramen, och vidta korrigerande åtgärder vid behov.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens förvaltning av ekonomin i övrigt. Nämnden har under året följt upp ekonomin och rapporterat till kommunstyrelsen.

5.12.4 Räkenskaper

Bedömningen är att nämndens räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Bedömningen grundar sig på genomförd granskning av nämndens balans- och resultaträkning utifrån kommunal bokförings- och redovisningslag samt god redovisningssed.

5.13 Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Den samlade bedömningen, utifrån den årliga granskningen, är att gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens interna kontroll har varit tillräcklig samt att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

5.13.1 Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens interna kontroll har varit tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens arbete med intern kontroll. Nämnden har under året följt reglementet för intern kontroll. Nämnden har beslutat om en intern kontrollplan som har följts upp under året och rapporterats till kommunstyrelsen.

Genomförd granskning visar att förbättringar har skett inom den interna kontrollen i förhållande till resultatet av den fördjupade granskningen av nämndens interna kontroll 2021.

5.13.2 Verksamhet

Den samlade bedömningen är att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt med undantag för nämndens arbete med särskilt stöd som endast delvis bedöms bedrivas på ett ändamålsenligt sätt.

Av de nio mål från fullmäktige som berör nämnden bedömer nämnden att fem är uppfyllda, tre är delvis uppfyllda och att ett inte är uppfyllt (Malmö stad ska verka för att en större andel ungdomar ska arbeta eller studera). Nämnden har själv bedömt att det finns en väsentlig avvikelse i förhållande till

grunduppdraget, nämligen minskad efterfrågan på SFI. Avvikelsen har analyserats och nämnden har vidtagit åtgärder för att hantera denna.

I genomförd fördjupad granskning av nämndens arbete med särskilt stöd identifierades förbättringsområden, bland annat att nämnden i högre grad behöver säkerställa att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds och se till att huvudmannens mallar för beslut inom området används vid samtliga skolenheter.

5.13.3 Ekonomi

Den samlade bedömningen är att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt med undantag för att investeringsramen har överskridits.

Nämnden redovisar ett överskott om 122,3 mkr i jämförelse med budgeterat nollresultat och investeringsbudgeten har överskridits med 1,2 mkr (utfall 21,2 mkr mot budget 20 mkr). Förklaringar beskrivs i nämndens årsanalys.

Nämnden har följt upp ekonomin regelbundet under året och rapporterat till kommunstyrelsen. Det har inte framkommit några väsentliga brister i nämndens förvaltning av ekonomin i övrigt.

5.13.4 Räkenskaper

Bedömningen är att nämndens räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Bedömningen grundar sig på genomförd granskning av nämndens balans- och resultaträkning utifrån kommunal bokförings- och redovisningslag samt god redovisningssed.

5.14 Grundskolenämnden

Den samlade bedömningen, utifrån den årliga granskningen, är att grundskolenämndens interna kontroll har varit tillräcklig samt att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

5.14.1 Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att grundskolenämndens interna kontroll har varit tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på att grundskolenämnden under året har följt reglementet för intern kontroll. Nämnden har beslutat om en internkontrollplan som har följts upp under året och rapporterats till kommunstyrelsen.

Det har inte framkommit några väsentliga brister i nämndens arbete med intern kontroll i övrigt. Några avvikelser avseende 2022 som behöver åtgärdas framgår nedan.

- I genomförd fördjupad granskning av användning av tolktjänster bedöms grundskolenämnden inte i tillräcklig utsträckning ha en systematisk uppföljning, återrapportering och analys av tolkkostnaderna.
- I genomförd särskild granskning bedöms nämnden inte helt säkerställa en tillräcklig intern kontroll avseende förtroendekänsliga poster.

Dessa avvikelser berör en avgränsad verksamhet och får därför inte genomslag på helhetsbedömningen.

5.14.2 Verksamhet

Den samlade bedömningen är att grundskolenämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Undantaget är arbetet med placerade barn och unga på HVB, där vissa avvikelser har framkommit i en fördjupad granskning. Även avseende nämndens resultat har vissa avvikelser noterats. Avseende dessa är bedömningen att nämnden vidtagit åtgärder på ett tillfredsställande sätt.

I nämndens verksamhetsberättelse per delår och i årsanalysen redovisas inga väsentliga avvikelser i förhållande till grunduppdraget. Nämnden bedömer vid årsslut att tilldelade mål från fullmäktige är delvis uppfyllda. Det systematiska kvalitetsarbetet som bedrivs utifrån skollagens krav visar på utmaningar. Till dessa hör att kunskapsresultatet i årskurs 9 har sjunkit sedan föregående läsår och att andelen avgångselever som når grundläggande gymnasiebehörighet ligger under rikssnittet. Enligt nämndens kvalitetsrapport finns planerade åtgärder utifrån de utvecklingsområden som framkommit i analysen.

I genomförd fördjupad granskning av placerade barn och unga på HVB bedöms grundskolenämnden inte helt säkerställt att placerade barn och unga får sin rätt till utbildning tillgodosedd. I den fördjupade granskningen av särskilt stöd i grundskola och gymnasieskola bedöms att grundskolenämnden i huvudsak bedriver ett ändamålsenligt arbete för att tillgodose elevers behov av särskilt stöd. I granskningen framkommer dock förbättringsområden. Nämnden har återkommit med yttranden över resultaten i granskningarna och

bedömningen utifrån dessa är att vidtagna och planerade åtgärder är i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

5.14.3 Ekonomi

Den samlade bedömningen är att grundskolenämnden har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Bedömningen grundar sig på att nämnden har följt Malmö stads riktlinjer vad gäller att bedriva verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna. Nämnden har även följt upp ekonomin och rapporterat till kommunstyrelsen.

Det har inte framkommit några väsentliga brister i nämndens förvaltning av ekonomin i övrigt.

5.14.4 Räkenskaper

Bedömningen är att nämndens räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Bedömningen grundar sig på genomförd granskning av nämndens balans- och resultaträkning utifrån kommunal bokförings- och redovisningslag samt god redovisningssed.

5.15 Förskolenämnden

Den samlade bedömningen, utifrån den årliga granskningen, är att förskolenämndens interna kontroll har varit tillräcklig samt att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

5.15.1 Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att förskolenämndens interna kontroll har varit tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på att förskolenämnden under året har följt reglementet för intern kontroll. Nämnden har beslutat om en intern kontrollplan som följts upp under året och rapporterats till kommunstyrelsen.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte framkommit några väsentliga brister i nämndens arbete med intern kontroll i övrigt. En avvikelse som behöver åtgärdas är att nämnden saknar rutin för återrapporering av genomförda förbättringsåtgärder inom arbetet med intern kontroll.

5.15.2 Verksamhet

Den samlade bedömningen är att förskolenämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Bedömningen grundar sig på att genomförd granskning inte har visat på annat än att det verksamhetsmässiga resultatet i allt väsentligt är förenligt med kommunfullmäktiges mål, riktlinjer och beslut och att verksamheten har bedrivits enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens verksamhet i övrigt.

5.15.3 Ekonomi

Den samlade bedömningen är att förskolenämnden har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Bedömningen grundar sig på att på att nämnden följt Malmö stads riktlinjer vad gäller att bedriva verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna och vidta korrigerande åtgärder vid behov. Nämnden har även följt upp ekonomin och rapporterat till kommunstyrelsen.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens förvaltning av ekonomin i övrigt.

5.15.4 Räkenskaper

Bedömningen är att nämndens räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Bedömningen grundar sig på genomförd granskning av nämndens balans- och resultaträkning utifrån kommunal bokförings- och redovisningslag samt god redovisningssed.

I genomförd särskild granskning av leasingavtal bedöms förskolenämnden i ett av stickproven avvika från gällande normering. Som ett resultat av granskningen har avtalet i stickprovet samt andra avtal omklassificerats från operationella hyresavtal till finansiell leasing.

6 Fördjupade granskningsprojekt

Under året har 12 fördjupade granskningsprojekt genomförts. Dessa redovisas kortfattat nedan. Revisionsrapporterna finns att ladda ner från Stadsrevisionens hemsida.

1. Språkutveckling i förskolan
2. Placerade barn och unga på HBV
3. Otillåten påverkan vid myndighetsutövning
4. Uppsikt över delägda bolag och kommunalförbund
5. Intern kontroll 2022
6. Inköp och avtal
7. Likvärdighet och delaktighet – kultur och fritid för barn och unga
8. Användning av tolkar
9. Särskilt stöd i grundskola och gymnasieskola
10. Handläggning av hemtjänstären
11. Målstyrning
12. Samgranskning - Granskning av effekter av avtalet om ansvarsfördelning och utveckling avseende hälso- och sjukvården i Malmö stad.

6.1 Språkutveckling i förskolan

Stadsrevisionen har genomfört en granskning av språkutveckling i förskolan. Granskningen omfattade förskolenämnden.

Förskoleförvaltningens rapportering avseende det systematiska kvalitetsarbetet till nämnden har visat på brister i förskolornas språkutvecklande arbete samt i personalens språkkunskaper i svenska i vissa områden. I Malmö stads budget 2022 har kommunfullmäktige beslutat att förskolorna ska fokusera på språkutveckling och på att stärka språkkunskaperna i svenska hos förskolepersonalen. I budgeten har det för mandatperioden även tagits fram ett mål inom området som bland annat gäller förskolenämnden och övriga skolnämnder.

Utifrån genomförd granskning och dess syfte är den sammanfattande bedömningen att förskolenämndens arbete med språkutveckling i huvudsak bedrivs enligt kommunfullmäktiges intentioner, läroplanen för förskolan och övriga gällande regelverk. Dock behöver arbetet med att stärka språkkunskaperna i svenska hos förskolepersonal utvecklas och intensifieras i de socioekonomiskt mest utsatta och segregerade områdena. Det pågår utvecklingsarbete och det finns ett fokus på språkutveckling både på förvaltningsnivå,

utbildningsområdesnivå och ute på förskolorna. Det har tagits fram en språkpolicy för förskolornas arbete med barnens språkutveckling. Det finns en stöd- och utvecklingsorganisation med språkutvecklare som stödjer och utvecklar arbetet tillsammans med förskolorna. Det drivs olika språkutvecklande projekt både av stödorganisationen och förskolorna själva. Förskolor som identifierats ha behov av extra stöd får riktade insatser inom ramen för statsbidraget för ”Bättre språkutveckling i förskolan”. Det språkutvecklande arbetet utvärderas och följs upp inom ramen för kommunfullmäktiges mål och förskolenämndens indikator.

Utifrån granskningens resultat och bedömningar rekommenderas förskolenämnden att:

- utveckla och intensiviera arbetet med att stärka språkkunskaperna i svenska hos förskolepersonal i de socioekonomiskt mest utsatta områdena i enlighet med kommunfullmäktiges budget.

Förskolenämnden har avlämnat ett yttrande över revisionsrapporten 2022-11-21. Nämnden redovisar åtgärder för att hantera granskningens rekommendation. Av yttrandet framgår bland annat att det språkutvecklande arbetet har haft en framskjuten plats för förskolorna och på förvaltningsövergripande nivå. I detta arbete har insatser för att stärka språkkunskaper i yrkessvenska hos förskolepersonal intensivierats. Malmö är först ut i Skolverkets satsning hösten 2022 med att bland annat förbättra det svenska språket hos personal i förskolan. Insatserna omfattar kompetenshöjning i svenska för förskolepersonal, utbildning för språkutvecklare och utbildning för chefer avseende språkutvecklande arbetsplatser. Förvaltningen har också anställt ytterligare en lärare i svenska som andraspråk på begränsad tid. Personal som inte har fått godkänt i det språkliga testet inför förvaltningens uppdragsutbildning till barnskötare får riktade språkfrämjande insatser. Målet är att de berörda medarbetarna ska klara antagningsprovet våren 2023. Vidtagna och planerade åtgärder bedöms vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer. Nämnden ska inkomma med ett uppföljande yttrande senast 2023-10-10.

6.2 Placerade barn och unga på HBV

Stadsrevisionen har genomfört en granskning av placerade barn och unga på HBV. Granskningen omfattade arbetsmarknads- och socialnämnden och grundskolenämnden.

Den sammanvägda bedömningen utifrån granskningens syfte är att arbetsmarknads- och socialnämndens arbete avseende placerade barn och unga på

HVB i huvudsak sker i enlighet med lagstiftning och föreskrifter, samt att det i huvudsak finns en tillräcklig styrning och uppföljning av arbetet. Den sammanvägda bedömningen är dock att arbetsmarknads- och socialnämndens interna kontroll inte är helt tillräcklig vid köp av plats på HVB. Den sammanvägda bedömningen är även att grundskolenämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden inte helt säkerställer att placerade barn och unga får sin rätt till utbildning tillgodosedd.

Bedömningen är att arbetsmarknads- och socialnämnden bedriver en i huvudsak ändamålsenlig handläggning inför och under placering av barn och unga på HVB. I granskningen har dock vissa brister identifierats såsom delaktighet vid upprättande av vårdplan, att inte samtliga arbetsmoment görs i tid samt att beställning av hälso- och tandvårdsundersökning inte alltid prioriteras i anslutning till att placering inleds.

Bedömningen är vidare att placerade barn och unga på HVB inte alltid får sin rätt till utbildning tillgodosedd. Bedömningen grundar sig på att det inte finns en tillräcklig samverkan mellan de granskade nämnderna, vilket kan leda till att barn och unga som är eller har varit placerade på HVB i en annan kommun inte alltid får en skolplacering skyndsamt. Bristerna i samverkan innebär att grundskolenämndens arbete med skolpliktsbevakning för dessa barn och unga inte fungerar fullt ut.

Bedömningen är även att det finns en inte helt tillräcklig intern kontroll avseende köp av extern HVB-plats. Bedömningen grundar sig på att det finns brister avseende upphandling och följsamhet till interna rutiner vid köp av plats på externt HVB. Granskningen visar dock att den interna kontrollen vid fakturahantering är tillräcklig.

Slutligen är bedömningen att det i huvudsak finns en tillräcklig uppföljning av verksamhet och ekonomi avseende placerade barn och unga på HVB. Dock bör arbetsmarknads- och socialnämnden utveckla riskanalysen och ytterligare stärka arbetet med kontroller inom området.

Utifrån granskningens resultat rekommenderas arbetsmarknadsnämnden och grundskolenämnden att:

- Säkerställa att det sker en tillräcklig samverkan så att barn och unga som är eller har varit placerade på HVB i en annan kommun får en skolplacering skyndsamt.

Arbetsmarknads- och socialnämnden rekommenderas även att:

- Säkerställa att grundskolenämnden skyndsamt får information när barn och unga placeras i en annan kommun.
- Säkerställa att köp av plats på externt HVB för barn och unga sker i enlighet med lagstiftning och interna rutiner.

Grundskolenämnden rekommenderas även att:

- Stärka arbetet med skolpliktsbevakning för barn och unga som är placerade i andra kommuner.

Arbetsmarknads- och socialnämnden och grundskolenämnden har avlämnat yttranden över revisionsrapporten i oktober 2022. Nämnderna delar revisionens synpunkter och redovisar att de kommer vidta åtgärder för att hantera de brister som framkommit i granskningen. Av nämndernas yttranden framgår bland annat att en gemensam arbetsgrupp ska tillsättas mellan de berörda förvaltningarna för att revidera rutinen gällande samverkan för obruten skolgång för placerade barn och föreslå lösningar utifrån stadsrevisionens rekommendationer.

Av arbetsmarknads- och socialnämndens yttrande framgår bland annat att kärnprocessen för handläggning av ärenden som rör barn och unga ska revideras i de delar som rör placerade barn, att ytterligare en upphandlingsstrateg ska anställas och att en styrgrupp ska tillsättas för att utveckla den systematiska uppföljningen av placerade barn och unga.

Av grundskolenämndens yttrande framgår bland annat att befintligt handläggarnätverk ska utökas med skolplaceringshandläggare, att en lathund om skolplikt i samband med placering av barn och unga ska sammanställas och att skolornas ansvar ska förtydligas då skolplats i mottagande kommun dröjer i samband med placering.

Vidtagna och planerade åtgärder bedöms vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

6.3 Otillåten påverkan vid myndighetsutövning

Stadsrevisionen har genom konsulten PwC granskat nämndernas arbete med att förebygga, upp-täcka och åtgärda otillåten påverkan i myndighetsutövningen. Granskningen omfattade arbetsmarknads- och socialnämnden, miljö- och tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden. Otillåten påverkan definieras i denna granskning som trakasserier, hot, våld, skadegörelse och

korruption. Otillåten påverkan avser försök att påverka tjänstepersoner i myndighetsutövning och beslutsfattande, om den drabbade uppfattar att syftet var att påverka tjänsteutövningen.

Den sammanfattande bedömningen är att arbetsmarknads- och socialnämnden, miljönämnden, stadsbyggnadsnämnden samt tekniska nämnden inte helt har säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig för att förebygga, upptäcka och åtgärda otillåten påverkan mot anställda i myndighetsutövningen. Revisorskollegiet vill särskilt fästa uppmärksamheten på att det inom arbetsmarknads- och socialnämnden samt stadsbyggnadsnämnden finns en otydlighet i definitionen av otillåten påverkan, samt i hur otillåten påverkan ska hanteras och rapporteras. Sju rekommendationer lämnades till samtliga fyra granskade nämnder:

- Säkerställ att det finns en tydligt kommunicerad definition av vad som menas med otillåten påverkan i verksamheterna samt arbeta fram verksamhetsspecifika stödmaterial med illustrativa exempel och situationer kring vad som kan vara otillåten påverkan (till exempel subtila anspelningar och känslomässiga försök till otillåten påverkan). Detta i syfte att stärka rutinerna för att upptäcka otillåten påverkan.
- Genomför verksamhetsspecifika riskanalyser där situationer och risker för otillåten påverkan undersöks och identifieras.
- Tydliggör rutinerna för hantering av otillåten påverkan och säkerställ att rutinerna även inkluderar hantering av otillåten påverkan genom sociala medier.
- Inför rutin att med viss regelbundenhet diskutera otillåten påverkan på APT eller liknande mötesforum utifrån perspektivet acceptans- och toleransnivåer.
- Genomför informations- och utbildningsinsatser i nämnden för att säkerställa att samtliga förtroendevalda har kunskap om otillåten påverkan. Utbildningsinsatserna bör även tydliggöra och problematisera det ansvar som förtroendevalda själva har att inte utöva otillåten påverkan eller försök till sådan påverkan på medarbetare som arbetar med myndighetsutövning.
- Vidta lämpliga informationsinsatser som säkerställer att medarbetare inom Malmö stad får kännedom om den visselblåsarfunktion som ska inrättas i staden. Tydliggör visselblåsarfunktionens syfte och

användningsområde samt på vilket sätt visselblåsarfunktionen kan nyttjas som ett komplement till ordinarie rapporteringsvägar vid eventuella försök till otillåten påverkan från exempelvis närmaste chef, politiker eller annan person i maktställning som finns i Malmö stads organisation.

- Säkerställ att den stadsgemensamma handlingsplanen “Att förebygga och hantera ekonomisk brottslighet och oegentligheter i välfärden” avseende otillåten påverkan är känd i verksamheten samt fortsatt utveckla och intensiviera arbetet med att implementera planen och genomförandet av åtgärder.

Samtliga fyra nämnder har avlämnat ett yttrande över revisionsrapporten 2022-09-28. Vidtagna och planerade åtgärder i yttrandena bedöms vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

6.4 Uppsikt över delägda bolag och kommunalförbund

Stadsrevisionen har genomfört en granskning av kommunstyrelsens uppsikt över delägda bolag och kommunalförbund.

Den sammanfattande bedömningen är att kommunstyrelsen inte har en helt tillräcklig uppsikt över delägda bolag och kommunalförbund.

Granskningen visar att kommunstyrelsen bedriver återkommande och med regelbundenhet viss uppsikt över de delägda bolagen och kommunalförbunden, men det finns inget styrdokument som definierar vad uppsikten ska omfatta och hur den ska genomföras. Den uppsikt som bedrivs genomförs inte samordnat på ett systematiskt och strukturerat sätt. Det saknas även en struktur för åiterrapportering av den uppsikt som inte är lagreglerad.

Utifrån granskningens resultat rekommenderas kommunstyrelsen bland annat att:

- Upprätta styrdokument som definierar grundnivå i uppsikten
- Upprätta årsplan för uppsiktens genomförande och åiterrapportering av genomförd uppsikt
- Tydliggöra vad som ingår i att bedriva uppsikt över delägda bolag och kommunalförbund

- Tydliggöra organisation, mandat och ansvar i arbetet med att bedriva uppsikt
- Överväga att beslut om förstärkt uppsikt kan fattas tidigare under året så att rapporten kan överlämnas till kommunfullmäktige samtidigt som styrelsen överlämnar årsredovisningen

Kommunstyrelsen har avlämnat ett yttrande över revisionsrapporten 2023-03-01.

Av kommunstyrelsens yttrande framgår att styrelsen bland annat planerar att inrätta en ny avdelning med uppdraget att leda och samordna arbetet med de hel- och delägda kommunala bolagen och med kommunalförbunden, att formerna för uppsikt ska utvecklas vidare samt att fatta beslut om förstärkt uppsikt ska fattas tidigare än vad det gör idag.

Vidtagna och planerade åtgärder bedöms vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

6.5 Intern kontroll 2022

Stadsrevisionen har genomfört en granskning av intern kontroll med fokus på nämndernas granskningar i interna kontrollplanen. Granskningen omfattade miljönämnden, servicenämnden, stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden.

Den sammanvägda bedömningen är att miljönämnden, servicenämnden, stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden inte har en helt tillräcklig styrning av arbetet med intern kontroll. Revisionskriterierna är delvis uppfyllda, men det finns några brister som behöver åtgärdas. Exempelvis visar revisionens stickprov i flera fall bristande kvalitet i de av nämnderna genomförda internkontrollgranskningarna.

Granskningen visar att det finns ett antal förbättringsområden, bland annat dessa:

- Stadsbyggnadsnämnden och miljönämnden bör komplettera sina övergripande riskanalyser med relevanta risker beträffande en eller flera riskkategorier.
- Miljönämnden och tekniska nämnden bör fastställa en rutin för att undvika risk för jäv i granskningar. Samtliga granskade nämnder bör

tydliggöra i uppföljningsrapporterna hur risk för jäv i granskningarna har hanterats.

- Servicenämnden och tekniska nämnden bör säkerställa att granskningar är tillförlitliga och kompletta med hänsyn till det fastställda syftet med granskningen.
- Miljönämnden och tekniska nämnden bör fastställa en rutin för återrapportering av beslutade och återstående förbättringsåtgärder till nämnden.

De granskade nämnderna har avlämnat yttrande över revisionsrapporten i januari-februari 2023. Nämnderna instämmer i huvudsak i rapportens slutsatser och redovisar att de kommer att vidta åtgärder för att hantera styrningen av arbetet med intern kontroll.

Vidtagna och planerade åtgärder bedöms i huvudsak vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

6.6 Inköp och avtal

KPMG har på uppdrag av stadsrevisionen genomfört en granskning av inköp och avtal. Granskningen har omfattat kommunstyrelsen, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och funktionsstödsnämnden.

Den sammanvägda bedömningen är att kommunstyrelsen, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden samt funktionsstödsnämnden inte har en helt tillräcklig kontroll i inköpsverksamheten avseende inköp och ingångna avtal.

Granskningen visar att det finns en tydlig roll- och ansvarsfördelning både vad gäller ansvarsfördelningen mellan upphandlingsenheten och i de granskade nämnderna vad gäller avtalshantering.

Granskningen visar att kommunstyrelsen och nämnderna bedöms övergripande säkerställa att ingångna avtal är tillgängliga och förvaras på ett betryggande sätt. Samtliga avtal finns tillgängliga digitalt och är sökbara i olika system/förteckningar. Det saknas dock en gemensam avtalsdatabas i staden, där samtliga avtal finns registrerade och är sökbara. Bedömningen är därmed att styrelsen och nämnderna inte säkerställt att det finns en komplett och uppdaterad förteckning över ingångna avtal. Det pågår ett projekt i staden för att upphandla och implementera en gemensam avtalsdatabas, vilket bedöms ge goda förutsättningar för att framgent kunna ha en mer samlad bild av de avtal som finns i staden.

Granskningen visar att rutiner för avtalsbevakning finns i samtliga granskade nämnder. Bedömningen är dock att funktionsstödsnämnden och kommunstyrelsen, avseende de förvaltningsspecifika avtalen, bör se över sina rutiner avseende avtalsbevakning. Detta för att säkerställa att ansvaret för avtalsbevakning av specifika avtal inte endast ligger på en funktion.

Granskningen visar att det saknas dokumenterade riktlinjer och rutiner som stöd i avtalsuppföljningen. Upphandlingsenheten genomför dock regelbunden uppföljning av de stadsövergripande avtalen utifrån de krav och villkor avseende uppföljning som fastställs i respektive avtal. I de granskade nämnderna uppges avtalsuppföljning vara ett utvecklingsområde och bedömningen är att det finns behov av att fastställa rutiner för arbetet samt identifiera eventuella behov av systemstöd för detta.

Granskningen visar vidare att kontroller och uppföljningar sker i viss utsträckning avseende inköp, upphandling och avtalshantering i de granskade nämnderna, och området fångas även in i nämndernas internkontrollplaner. Det bedöms dock finnas behov av att stärka den interna kontrollen avseende avtals- och leverantörstrohet ytterligare. I samband med att nämnderna tagit fram upphandlingsplaner för år 2022–2023 har en uppföljning av avtalstrohet genomförts. Denna uppföljning är dock inte planerad att genomföras årligen.

Stickprovsgranskningen visar att det både inom hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och inom funktionsstödsnämnden finns brister avseende direktupphandlingar. Det har bland annat noterats att det finns risk att otillåtna direktupphandlingar har genomförts. Detta mot bakgrund av att det finns avtal med andra leverantörer inom aktuellt område, att det sammanlagda värdet för inköp under året i tre fall överskrider direktupphandlingsgränsen. Brister har noterats avseende dokumentation av direktupphandlingar, även för direktupphandlingar som överstiger 100 000 kr där det enligt LOU är krav att dokumentation ska ske. Likaså har noterats att det inte i samtliga fall framgår att konkurrensutsättning har skett. Bedömningen är dock att det finns en god följsamhet till tecknade avtal inom såväl hälsa-, vård- och omsorgsnämnden som funktionsstödsnämnden.

Utifrån granskningens resultat rekommenderas kommunstyrelsen, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och funktionsstödsnämnden att:

- Tillse att rutiner upprättas för avtalsuppföljning, för att säkerställa att det sker på ett strukturerat och systematiskt sätt.

- Säkerställa en tillräcklig intern kontroll gällande leverantörstrohet och avtalstrohet.

Kommunstyrelsen rekommenderas därutöver att:

- Säkerställa en ändamålsenlig implementering av en stadsövergripande avtalsdatabas.
- Tillse att rutinen för avtalsbevakning ses över, för att minska risken för sårbarhet vid eventuella personalbortfall.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden rekommenderas därutöver att:

- Säkerställa att direktupphandlingar genomförs i enlighet med gällande lagar och regelverk

Funktionsstödsnämnden rekommenderas därutöver att:

- Tillse att rutinen för avtalsbevakning ses över, för att minska risken för sårbarhet vid eventuella personalbortfall
- Säkerställa att direktupphandlingar genomförs i enlighet med gällande lagar och regelverk

Kommunstyrelsen har avlämnat ett yttrande över revisionsrapporten 2023-03-15. Styrelsen delar revisionens synpunkter och instämmer i rapportens slutsatser.

Av yttrandet framgår bland annat att stadskontorets upphandlingsenhet genomför regelbunden uppföljning av de stadsövergripande avtalen. Det pågår ett utvecklingsprojekt att förbättra och säkerställa den rutin som finns idag. Uppföljning kräver att det är angivet i avtal hur och när uppföljning av ställda villkor kan komma att ske. Det sker därför också ett ständigt utvecklingsarbete för att säkerställa att uppföljningsbara villkor och frekvens för uppföljning finns angivna i tecknade avtal. När det gäller de förvaltningsspecifika avtalen och avtalsförvaltningen i stadskontorets övriga verksamhet så kommer riktlinjer för avtalsuppföljningen att tas fram i samband med implementeringen av det nya avtalssystemet, som kommer att fungera som ett stöd och verktyg för att hålla reda på avtalen.

Upphandlingsenheten arbetar med att stärka användandet av ingångna stadsövergripande avtal genom att utveckla rutinerna och systematisera arbetet med uppföljning löpande. Upphandlingsenheten har även valt att utvidga enheten med stödjande resurser som kan bistå upphandlare/avtalsansvariga med såväl

direkt avtalsuppföljning av specifika villkor som indirekt uppföljning genom analyser av inköpsmönster och analyser av avtalstrohet.

Vidtagna och planerade åtgärder bedöms vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden har avlämnat ett yttrande över revisionsrapporten 2023-01-26. Nämnden delar revisionens synpunkter och instämmer i rapportens slutsatser.

Av yttrandet framgår bland annat att nämnden ger förvaltningen i uppdrag att under 2023 ta fram och besluta om en rutin för avtalsuppföljning och avtalshantering så att detta sker på ett strukturerat och systematiskt sätt. Denna rutin ska även omfatta hanteringen av direktupphandlingar.

Nämnden beslutade i december 2022 om upphandlingsplan för 2023–2024. Planen innehåller uppföljning av leverantörs- och avtalstrohet. Framåt ska förvaltningen löpande följa upp leverantörs- och avtalstrohet.

Vidtagna och planerade åtgärder bedöms vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

Funktionsstödsnämnden har avlämnat ett yttrande över revisionsrapporten 2023-01-09. Nämnden delar revisionens synpunkter och instämmer i rapportens slutsatser.

Av yttrandet framgår bland annat att nämnden ska upprätta en rutin gällande avtalsuppföljning och avser göra så under första halvåret 2023. Rutinen ska säkerställa att uppföljning av avtal dokumenteras och att ansvarig ser till att avtal följs enligt angivna ramar. Uppföljning och utvärdering av rutinen kommer att utföras under första kvartalet 2024 för att se effekterna av införandet. Revidering av nämndens rutiner sker regelbundet minst en gång om året efter införande.

För att säkra inköpsprocessen har Malmö stad centralt initierat ett inköpsprojekt varigenom beställare utbildas och certifieras. Funktionsstödsförvaltningen kommer, i enlighet med projektets förslag och krav, påbörja implementering av en inköpsorganisation för att säkerställa att avrop sker enligt avtal. Projektet pågår under 2023 och vid årets slut förväntas den nya inköpsorganisationen vara i inledande implementeringsfas på förvaltningen.

Vidtagna och planerade åtgärder bedöms vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

6.7 Likvärdighet och delaktighet – kultur och fritid för barn och unga

KPMG har på uppdrag av stadsrevisionen genomfört en granskning av fritidsnämndens och kulturnämndens arbete med likvärdighet och delaktighet i sina verksamheter för barn och unga. Granskningen omfattade fritidsnämnden och kulturnämnden.

Den sammanvägda bedömningen utifrån granskningens syfte är att de granskade nämnderna i stora delar säkerställer likvärdighet och delaktighet i sina verksamheter för barn och unga.

Granskningen visar att kulturnämnden har antagit nämndsmål och aktiviteter som har bäring på barn och ungas delaktighet och likvärdighet. Fritidsnämnden tilldelar förvaltningen nämndsuppdrag och avseende dessa visar granskningen att styrkedjan och kopplingen till kommunfullmäktiges mål behöver tydliggöras.

Vidare visar granskningen att tillräcklig samverkan sker mellan granskade nämnders verksamheter, bland annat avseende framarbetandet av den gemensamma strategin för ett samordnat arbete med stadens mötesplatser och fritidsgårdar, och den tillhörande handlingsplanen. Det finns dock ett behov av viss formalisering av samverkan.

Granskningen visar att kulturnämnden i huvudsak har en tillräcklig uppföljning och analys av måluppfyllelse och resultat kopplat till barn och ungas likvärdighet och delaktighet. Den kontinuerliga uppföljningen säkerställer att åtgärder vidtas vid uppdagade avvikelser. Vidare bedöms fritidsnämnden till viss del ha en tillräcklig uppföljning och analys av måluppfyllelse och resultat. Bedömningen görs utifrån att planerade åtgärder kopplade till negativa avvikelser gällande måluppfyllelse inte framgår på ett tydligt sätt.

Utifrån granskningens resultat rekommenderas båda nämnderna att:

- Tillse att handlingsplanen tillhörande *Strategi för ett samordnat arbete med stadens mötesplatser och fritidsgårdar för barn och unga* färdigställs och löpande följs upp.
- Verka för formaliserad samverkan mellan nämndernas barnrättsspår, i syfte att säkerställa erfarenhetsutbyte och samordning av gemensamma uppdrag kopplat till barnrätten.

Kulturnämnden rekommenderas även att:

- Säkerställa att barnkonsekvensanalyser införlivas på ett systematiskt sätt i arbets- och beslutsprocesser i ärenden som rör barn och unga på förvaltnings- och nämndsnivå.

Fritidsnämnden rekommenderas även att:

- Säkerställa en tydlig organisation och struktur för arbetet som bedrivs inom nämndens barnrättsspår.
- Förtydliga styrkedjan och klargöra vilka nämndsuppdrag som syftar till att bidra till måluppfyllelsen i angivna fullmäktigemål.
- Tillse att uppföljningen av nämndsuppdragen i samband med delårs- och årsbokslut stärks genom förtydligande av planerade åtgärder utifrån uppdagade avvikelser.

Kulturnämnden har avlämnat ett yttrande över revisionsrapporten 2023-02-09. Kulturnämnden delar revisionens synpunkter och redovisar att de kommer vidta ett antal åtgärder. Av yttrandet framgår att nämnden bland annat planerar att verka för samverkan med fritidsnämnden avseende barnrättsspåret. Kulturnämnden avser även att arbeta vidare med barnkonsekvensanalyser i ärenden på förvaltnings- och nämndsnivå. Vidtagna och planerade åtgärder bedöms vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

Fritidsnämnden har avlämnat ett yttrande över revisionsrapporten 2023-02-03. Fritidsnämnden delar revisionens synpunkter och redovisar att de kommer vidta ett antal åtgärder. Av yttrandet framgår att nämnden bland annat planerar att verka för formaliserad samverkan med kulturnämndens barnrättsspår, och att fritidsnämnden från budget 2023 inte längre kommer använda sig av nämndsuppdrag till förvaltningen. Vidtagna och planerade åtgärder bedöms vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

6.8 Användning av tolkar

KPMG har på uppdrag av stadsrevisionen genomfört en granskning av kommunens användning av tolkar. Granskningen omfattade arbetsmarknads- och socialnämnden samt grundskolenämnden.

Den sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att arbetsmarknads- och socialnämnden samt grundskolenämnden inte har en tillräcklig styrning, kontroll och uppföljning avseende användningen av tolktjänster inom

förvaltningen Det noteras att det finnas en relativt hög följsamhet mot svenska som huvudspråk inom förvaltningen utifrån genomförda intervjuer och enkät-svar. Bedömning är emellertid att nämnden behöver öka kännedomen i förvaltningen kring de riktlinjer/information som finns gällande svenska som huvudspråk. Det noteras även att uppföljning av huruvida svenska används som huvudspråk är bristfällig eller icke-existerande.

Därutöver är bedömning att det saknas riktlinjer kring när tjänstepersoner inom förvaltningen förväntas använda tolk. Slutligen är bedömningen att nämnderna avropar från ramavtalet för tolktjänster. Stickprovsgranskningen har inte heller funnit några systematiska avvikelser från ramavtalet. Det sker inte i tillräcklig utsträckning en systematisk uppföljning, återrapportering och analys av tolkkostnaderna.

Utifrån granskningens resultat rekommenderas arbetsmarknads- och socialnämnden samt grundskolenämnden att:

- Säkerställa att det sker en tillräcklig uppföljning kring tolkkostnader.
- Säkerställa att medarbetarna har en tillräcklig kunskap kring lagkrav och interna dokument och riktlinjer som styr tolkanvändningen.
- Säkerställa att medarbetarna har en tillräcklig kunskap om hur man genomför ett möte med tolk.
- Utveckla sammanställningen av avvikelserapportering av tolktjänster som en del i ett systematiskt kvalitetsarbete.

Revisorskollegiet beslutade att översända rapporten till samtliga granskade nämnder för yttrande samt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för kännedom.

Arbetsmarknads- och socialnämnden samt grundskolenämnden har avlämnat ett yttrande över revisionsrapporten 2023-02-24. Arbetsmarknads- och socialnämnden samt grundskolenämnden redovisar att de kommer vidta åtgärder för att hantera rekommendationerna.

Av arbetsmarknads- och socialnämndens yttrande framgår att nämnden bland annat planerar att utarbeta ett arbetssätt för systematisk uppföljning och återrapportering av tolktjänster avseende både kvalitet och kostnader. Nämnden ser ett behov av att ytterligare öka kunskapen bland medarbetare om när och hur tolkar ska användas. Nämnden kommer därför ta fram en vägledning som

samlar information, råd och tillgängligt utbildningsmaterial om relevant lagstiftning samt hur möten med tolk genomförs.

Av grundskolenämndens yttrande framgår att nämnden bland annat att ta fram ett förvaltningsgemensamt material i syfte att tydliggöra lagkrav och riktlinjer för tolkanvändning samt bidra till kompetensutveckling inom området.

Vidtagna och planerade åtgärder bedöms vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

6.9 Särskilt stöd i grundskola och gymnasieskola

KPMG har på uppdrag av stadsrevisionen genomfört en granskning av arbetet med särskilt stöd i grundskola och gymnasieskola. Granskningen omfattade grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Den sammanvägda bedömningen utifrån granskningens syfte är att grundskolenämnden i huvudsak bedriver ett ändamålsenligt arbete för att tillgodose eleverns behov av särskilt stöd

och att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden delvis bedriver ett ändamålsenligt arbete för att tillgodose eleverns behov av särskilt stöd.

Granskningen visar att grundskolenämnden har en central organisation samt riktlinjer och beslutsmallar som stödjer arbetet med särskilt stöd på skolenheterna. Bedömningen är att grundskolenämnden följer upp verksamheten och att styrningen är tillräcklig.

Granskningen visar vidare att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har en central elevhälsoorganisation som stödjer elevhälsoarbetet på skolenheterna samt att riktlinjer och beslutsmallar finns framtagna. Dock görs bedömning att nämndens uppföljning av enheternas förutsättningar och ansvar för arbetet med särskilt stöd brister och därmed styrningen. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har dock beslutat om ett ramverk för det systematiska kvalitetsarbetet som inkluderar frågan om elever ges det särskilda stöd som de är i behov av.

Utifrån granskningens resultat rekommenderas nämnderna att:

- säkerställa att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds.
(3 kap. 7 § 1 st. SkoLL)

- se till att huvudmannens mallar för beslut inom området särskilt stöd används vid samtliga skolenheter.
- kvalitetssäkra utvärderingar så att deras syfte ”att se över om de stödsatser som satts in har gett effekt” uppfylls. Med denna rekommendation menas att nämnden bör försäkra sig om att utvärderingen fokuserar på om åtgärderna stödjer elevers utveckling i riktning mot ökad måluppfyllelse och om insatsen behöver förändras.

Grundskolnämnden rekommenderas även att:

- följa upp att de elever som skulle gynnas av en placering i kommunens särskilda undervisningsgrupper får en sådan placering.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden rekommenderas även att:

- i nämndens uppföljning med jämna mellanrum följa upp att utredningar, beslut och uppföljningar på varje skolenhet uppfyller kommunens riktlinjer och Skolverkets allmänna råd om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram. (SKOLFS 2022:334)
- bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete utifrån 3 kap. 7 § 3 st. skollagen för att säkerställa att elever ges det särskilda stöd som de är i behov av.

Grundskolenämnden har avlämnat ett yttrande över revisionsrapporten 2023-02-16. Grundskolenämnden instämmer i rapportens slutsatser och redovisar att de kommer vidta åtgärder för att hantera de förbättringsområden som framkom i granskningen. Av yttrandet framgår att nämnden bland annat planerar att vidareutveckla elevhälsans digitala systemstöd för att möjliggöra tillförlitlig uppföljning av skyndsamheten i arbetet med särskilt stöd på huvudmannanivå, samt att årligen genomföra en systematisk uppföljning och kvalitetssäkring av skolornas användning av de centrala mallarna med hjälp av stickprov. Vidtagna och planerade åtgärder bedöms vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har avlämnat ett yttrande över revisionsrapporten 2023-02-24. Nämnden instämmer i rapportens slutsatser och redovisar att de kommer vidta åtgärder för att hantera de förbättringsområden som framkom i granskningen. Av yttrandet framgår att nämnden bland annat planerar att ge skolledning och elevhälsans personal fortutbildning i dokumentation i Prorenata. Vidare kommer förvaltningen, med start hösten 2023, att systematiskt och kontinuerligt följa upp skolornas arbete med särskilt stöd. Uppföljningen kommer att ske både fortlöpande genom samordnande

specialpedagogers verksamhetsbesök, kvalitativt och kvantitativt via Prorenata samt inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå. Vidtagna och planerade åtgärder bedöms vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

6.10 Handläggning av hemtjänstären

Stadsrevisionen har genomfört en granskning av handläggning av hemtjänstären. Granskningen omfattade hälsa-, vård- och omsorgsnämnden.

Den sammanvägda bedömningen utifrån granskningens syfte är att hälsa-, vård- och omsorgsnämnden bedriver ett i huvudsak ändamålsenligt arbete med handläggning av hemtjänstären. Bedömningen grundar sig på att arbetet i huvudsak bedrivs enligt gällande lagstiftning och övriga regelverk. Dock görs bedömningen att nämndens styrning och uppföljning inom området brister och behöver utvecklas.

Granskningen visar att hälsa-, vård- och omsorgsnämnden i huvudsak bedriver ett ändamålsenligt arbete med att utreda, fatta beslut och följa upp hemtjänstinsatser på individnivå. Dock har vissa brister och utvecklingsområden identifierats, exempelvis gällande samverkan med stadens övriga socialnämnder, att det är otydligt vad som avses med att beakta ett barnrättsperspektiv och att uppföljning av förekomst av genomförandeplan inte alltid görs. Granskningen visar även att nämnden inte bedriver en tillräcklig uppföljning på aggregerad nivå för att säkerställa möjligheten att sätta in åtgärder vid konstaterade brister. Detta då den aggregerade uppföljningen av verksamhetens kvalitet till nämnden är begränsad.

Utifrån granskningens resultat rekommenderas hälsa-, vård- och omsorgsnämnden att:

- Säkerställa att det pågående utvecklingsarbetet gällande samverkan mellan stadens sociala nämnder får avsedd effekt.
- Säkerställa att uppföljning av förekomst av genomförandeplan sker.
- Tillse att aggregerad systematisk uppföljning av verksamhetens kvalitet sker och rapporteras till nämnden.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden har avlämnat ett yttrande över revisionsrapporten 2023-02-22. Nämnden delar rapportens slutsatser och redovisar att de kommer vidta åtgärder för att hantera rekommendationerna. Av yttrandet framgår att nämnden bland annat planerar att en rad aktiviteter för att stärka

samverkan med omsorgsförvaltningarna, exempelvis en gemensam vägledning, rutin för kontakt, mötesformer och introduktion för nya medarbetare. Förvaltningen arbetar även med olika åtgärder för att säkerställa att genomförandeplan har upprättats, bland annat genom att ta fram en process för att kunna säkerställa att rådande planer och rutiner följs. Förvaltningen har fått i uppdrag att under året se över formerna och återkomma med förslag på åtgärder för hur förvaltningens uppföljning på aggregerad nivå kan utvecklas. Vidtagna och planerade åtgärder bedöms vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer

6.11 Målstyrning

Stadsrevisionen har genomfört en granskning av målstyrning. Granskningen omfattade kommunstyrelsen.

Den sammanvägda bedömningen utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen har tillämpat målstyrningsmodellen på övergripande nivå men att det finns delar som behöver utvecklas vidare. De förändringar av målstyrningsmodellen som beslutades av kommunfullmäktige 2019 har delvis implementerats. Det finns inte helt grund för den övergripande analysen av måluppfyllelse utifrån nämndernas och bolagens bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen.

Granskningen visar att nämnder och bolag beslutat om sina bidrag till tilldelade kommunfullmäktigemål. Kommunstyrelsen har dock inte rapporterat en sammanställning av hur nämnders och styrelser bidrag till kommunfullmäktigemålen ska följas upp över mandatperioden till kommunfullmäktige, vilket skulle ha gjorts enligt målstyrningsmodellen. En avrapportering av nämnders och bolags bidrag i början av mandatperioden hade kunnat utgöra ett stöd i uppföljningen. Nämnder och bolag har även beslutat om indikatorer men flera nämnder och bolag har inte beslutat om önskat utfall för mandatperioden vilket kan försvåra den genomförda uppföljningen. Granskningen visar att kommunstyrelsens anvisningar behöver förankras och förtydligas.

Granskningen visar att det inte helt finns grund för den övergripande analysen av måluppfyllelse. I den samlade bedömningen av måluppfyllelsen har kommunstyrelsen utgått från nämnders och bolags beslutade bidrag till kommunfullmäktigemålen men kommunstyrelsen har inte genomfört någon kvalitets-säkring eller liknande av nämnders och bolags bidrag. Det saknas en process eller kriterier för kommunstyrelsens bedömning och viktning av nämnders och

bolags bidrag till den övergripande analysen av måluppfyllelsen. Uppföljningen saknar transparens och träffsäkerhet samt riskerar att bli subjektiv.

Granskningen visar även att kommunstyrelsen inte tydligt motiverar den samlade bedömningen av måluppfyllelse gällande fyra kommunfullmäktigemål.

Granskningen visar att det gemensamma ansvaret för planering och genomförande som uttrycks i kommunfullmäktiges budget och målstyrningsmodell inte omsätts av kommunstyrelsen i dess anvisningar till nämnder och bolag avseende nämnds- och bolagsbudget, samt i uppföljningen. Vidare saknas struktur och förutsättningar för kontinuerlig dialog på olika nivåer i organisationen med syfte att främja ett gemensamt arbete kring målstyrningen. Granskningen visar även brister avseende kommunstyrelsens ansvar, både utifrån Malmö stads budget 2022 och styrelsens reglemente, för att följa att de av kommunfullmäktige fastställda målen och planerna för verksamheten efterlevs, och att särskilt stödja nämnders och bolags arbete i ett helhetsperspektiv.

Granskningen visar att nämnder och bolag i delårsrapport 2022 med tillhörande mandatperiodsanalys i stor utsträckning inte har kommenterat utvecklingen i förhållande till kommunfullmäktigemålen ur ett barnrätts-, jämställdhets-, och antidiskrimineringsperspektiv. Anvisningarna från kommunstyrelsen uppfattas som oklara kring vad kommentaren ska innehålla. Vidare har granskningen visat att kommunstyrelsen i den övergripande mandatperiodsanalysen inte följt upp de tvärsektoriella perspektiven som nämnder och bolag anvisats att kommentera i delårsrapport 2022. I årsredovisningen finns dessa perspektiv med utifrån redogörelsen av nämnders och bolags grunduppdrag men inte utifrån kommunfullmäktigemålen.

Utifrån granskningens resultat rekommenderas kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att kommunfullmäktiges beslut om modell för målstyrning tillämpas i sin helhet.
- Stödja och samordna nämnders och bolags arbete med kommunfullmäktigemålen och indikatorer.
- Tydliggöra en objektiv och transparent modell för utvärdering och rapportering av kommunstyrelsens bedömning av nämnders och bolags bidrag till kommunfullmäktigemålen samt huruvida kommunfullmäktigemålen är uppnådda eller ej.

- Tydliggöra sin planerings- och uppföljningsprocess utifrån ett helhetsperspektiv med syfte att stödja nämndernas och bolagens arbete med kommunfullmäktigemålen.
- Förtydliga och utveckla förutsättningarna för nämnder och bolag att gemensamt ta ansvar för planering och genomförande av kommunfullmäktigemålen.
- Utveckla uppföljningen av kommunfullmäktigemålen med utgångspunkt i nämnders och bolags gemensamma ansvar.
- Tydliggöra hur de tvärssektoriella frågorna ska beaktas i uppföljningen av kommunfullmäktigemålen, både avseende styrelsens egna uppföljningsprocesser och för nämnder och bolag.
- Utveckla och tydliggöra formerna för stöd och samordning som tillhandahålls nämnder och bolag i att planera, genomföra och följa upp de tvärssektoriella frågorna inom ramarna för målstyrningen.

Kommunstyrelsen ska avlämna ett yttrande över revisionsrapporten senast 2023-08-17.

6.12 Samgranskning- Effekter av avtalet om ansvarsfördelning och utveckling avseende hälso- och sjukvården i Malmö stad

KomRedo AB har på uppdrag av kommunernas och Region Skånes revisorer genomfört en granskning av effekter av avtalet om ansvarsfördelning och utveckling avseende hälso- och sjukvården i Skåne (avtalet). Granskningen syftade till att bedöma om Malmö stad uppnår de mål och syften som anges i avtalet. Granskningen omfattade hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och funktionsstödsnämnden.

Den sammanfattande bedömningen är att avtalet i stora delar efterlevs. Det finns en hög ambition i Malmö stad att leva upp till avtalets målsättningar, men inom vissa delar av avtalet med dess bilagor bedöms efterlevnaden inte fungera helt tillfredsställande. Bedömningen är vidare att avtalet sammantaget inte efterlevs fullt ut och att Malmö stad inte fullgjort sitt ansvar enligt avtalet.

En viktig förklaringsfaktor till att alla delar i avtalet ännu inte genomförts är de senaste två årens pandemi och dess konsekvenser på arbetsbelastning och på

personalsituationen hos båda parterna. Pandemin tycks däremot generellt ha påverkat samverkan på ett positivt sätt.

Brister i avtalsefterlevnad tillsammans med gjord brukarundersökning indikerar också att individanpassningen behöver utvecklas i kommun och region för att effekterna för brukarna ska vara ändamålsenliga. Detta gäller i stor utsträckning verksamhet som ligger under funktionsstödsnämnden. Vårdcentralerna uppges ofta ha en dålig kunskap om persongruppen och framför allt för patienter inom socialpsykiatri där kunskapen om hur de ska behandla dessa personer behöver förbättras.

Det konstateras utifrån vad som framkommit i intervjuer, skriftliga svar och dokumentation att efterlevnaden av avtalsområdena varierar i betydande grad i Malmö stad men att en stor del av avtalsområdena i huvudsak efterlevs tillfredsställande. Inom fyra avtalsområden: läkarmedverkan, rehabilitering, personer med psykisk funktionsnedsättning och egenvård bedöms att efterlevnaden inte är helt tillfredsställande inom delar av verksamheten. Granskningen visar att detta i stor utsträckning berör verksamhet som ligger under funktionsstödsnämnden.

Målsättningarna för avtalets fyra utvecklingsområden bedöms ha nåtts i stor utsträckning.

Ansvars- och kostnadsfördelningen mellan Malmö Stad och Region Skåne med anledning av avtalet bedöms inte vara helt ändamålsenlig bland annat till följd av att Mobila vårdteam innebär en ökad resursanvändning i kommunen när patienten vårdas i hemmet i stället för på sjukhus.

Trots vissa brister i efterlevnaden av avtal och överenskommelser (bilagor till huvudavtalet) visar granskningen att samverkan är god mellan parterna och att viljan till förbättringar stor. För att samverkan ska vara helt ändamålsenlig krävs enligt konsultens bedömning att större brister åtgärdas.

Staden har vidtagit flera åtgärder för att uppnå de mål och syften som anges i avtalet. Granskningen visar dock att brister finns i efterlevnaden av avtalet och att ytterligare åtgärder behöver vidtas för att komma till rätta med dessa brister. Granskningen visar också att en stor del av ansvaret för detta ligger på regionen.

Bedömningen är att hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och funktionsstödsnämnden i Malmö Stad i stor utsträckning har följt upp avtalet. Dock bedöms

den dokumenterade uppföljning som anges i punkt 6.1 i avtalet inte ha genomförts i flera delar.

Det konstateras samtidigt att avtalet och dess olika delar noga följts på det lokala planet och i regionala samverkansorgan där aktuella problemområden har tagits upp för diskussion och förändringar har föreslagits samt att Malmö Stad deltagit i flera uppföljningar och genomlysningar i samarbete med KEFU.

Vidare konstateras att avtalet och dess olika delar noga följts på det lokala planet och i regionala samverkansorgan där aktuella problemområden har tagits upp för diskussion och förändringar har föreslagits.

Utifrån granskningens resultat rekommenderas hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och funktionsstödsnämnden att:

- fortsätta att lyfta problematiken kring olika områden i avtalet som redovisas i granskningen, till lokala, delregionala och centrala samverkansorgan i syfte att åstadkomma att åtgärder vidtas för att förbättra avtalets efterlevnad.
- förutsättningar skapas för att åtgärder vidtas för att förbättra avtalets efterlevnad. Därutöver behöver en systematisk uppföljning av avtalet införas i flera delar.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden har avlämnat ett yttrande över revisionsrapporten 2022-11-30. Nämnden instämmer med rapportens slutsatser gällande att stora delar av HS-avtalet efterlevs och anser att samarbetet med regionen generellt fungerar bra. Nämnden bedömer att de följer sina delar i avtalet och avser därför inte att vidta åtgärder avseende lämnade rekommendationer.

Funktionsstödsnämnden har avlämnat ett yttrande över revisionsrapporten 2022-11-28. Nämnden redovisar att de kommer vidta åtgärder för att hantera rekommendationerna. Av yttrandet framgår bland annat att nämndens verksamheter har börjat att testa Sveriges kommuner och regioners (SKR) analysverktyg för patientsäkerhet, som ligger till grund för prioriteringar och åtföljande förbättrande åtgärder. Vidare har det skett en ny organisering av kvalitetssenheten som har ett särskilt uppdrag att göra analyser och ge analysstöd till verksamheter, bland annat för ökad patientsäkerhet. Från 1 januari 2023 ska en ny process implementeras i Malmö stads socialförvaltningar för att förbättra arbetssätten kring kvalitetsavvikelse, som ska underlätta analys och verkningsfulla förbättringar på systemnivå. Det pågår även ett gemensamt utvecklingsarbete med Region Skåne kring systemanalys avseende externa avvikelser.

Vidtagna och planerade åtgärder bedöms vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

7 Granskning av de kommunala bolagen

Den av kommunfullmäktige utsedde lekmanrevisionen samverkar med den auktoriserade revisionen i revisionen av de kommunala bolagen. Lekmanrevisionen har uppdraget att granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Uppdraget regleras i aktiebolagslagen kapitel 10 och kommunallagen kapitel 12. Lekmanrevisionen upprättar en granskningsrapport för berört bolag. Denna tillställs kommunfullmäktige och respektive bolags årsstämma.

På uppdrag av lekmanrevisionerna har en särskild granskning genomförts avseende systematiskt arbetsmiljöarbete.

8 Bilagor

Bilaga 1 innehåller granskningsrapporter och revisionsberättelser avseende helägda kommunala bolag.

Bilaga 2 innehåller granskningsrapporter och revisionsberättelser avseende delägda kommunala bolag, stiftelser, kommunalförbund och finansiellt samordningsförbund.